

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-05-03/2013
P/13/168

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-064 Wrocław
T +48 71 711 83 00 F +48 71 711 83 50
lwr20n@k.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/168 – Zagospodarowanie osadów powstających w oczyszczalniach ścieków komunalnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Renata Połatajko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84991 z dnia 17 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2 - upoważnienie do kontroli)
Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lubinie, ul. Rzeźnicza 1, 59-300 Lubin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezes Zarządu Jarosław Wantuła od dnia 27.03.2003 r., Wiceprezes Zarządu Tadeusz Kielan od dnia 29.06.2012 r., Wiceprezes Krzysztof Skórka w okresie od dnia 1.11.2008 r. do 23.05.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 3 – zestawienie zatrudnienia; str. 4 - powołanie Prezesa Zarządu MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie; str. od 5 do 8 – wyciąg z KRS; str. od 9 do 10 – powołanie Wiceprezesa Zarządu MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność MPWiK Sp. zo.o. w Lubinie w latach 2011-2012 w zakresie prowadzenia dokumentacji wytwarzania i gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi, postępowania z osadami w oczyszczalni, prowadzenia badań laboratoryjnych zanieczyszczeń tych osadów oraz zagospodarowania osadów ściekowych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia wywiązywanie się MPWiK Sp. zo.o. w Lubinie (dalej: MPWiK) z obowiązków nałożonych na wytwórcę osadów ściekowych ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach² oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych³.

Wytwarzanie osadów ściekowych prowadzono na podstawie ważnego zezwolenia. W kontrolowanym okresie MPWiK prawidłowo prowadziło ewidencję osadów ściekowych oraz ewidencję przekazania osadów ściekowych. Dopełniono obowiązków przedłożenia marszałkowi województwa dolnośląskiego rocznych zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych. Postępowanie z osadami powstającymi w procesie oczyszczania ścieków było zgodne z Instrukcją obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków oraz wydanym przez Starostę Lubiąskiego pozwoleniem na wytwarzanie odpadów. Poboru próbek osadów ściekowych do badań fizyko-chemicznych dokonywano zgodnie z obowiązującą w tym zakresie Instrukcją wewnętrzną oraz z ustawowo wymaganą częstotliwością. Osady ściekowe były regularnie przekazywane do odzysku odbiorcy posiadającemu

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.

³ Dz. U. Nr 137, poz. 924 – obowiązywała do dnia 23.01.2013 r.

ważne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku w procesie R14 odpadów innych niż niebezpieczne – realizowanej w ramach rekultywacji zamkniętego składowiska odpadów. Osady ściekowe przekazywano do transportu podmiotom posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów, w tym ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych - na terenie całego kraju.

Uwagi dotyczące badanej działalności dotyczą: [1] niepełnego podawania rodzaju przeprowadzanej przez oczyszczalnię ścieków obróbki komunalnych osadów ściekowych wskazywanego w kartach ewidencji komunalnych osadów ściekowych i w zbiorczych zestawieniach o komunalnych osadach ściekowych; [2] braku bezpośredniego podawania w sprawozdaniach z badań laboratoryjnych osadów ściekowych, metod referencyjnych przy każdym rodzaju przeprowadzonego badania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ewidencjonowanie osadów⁴ ściekowych oraz realizacja obowiązków sprawozdawczych

Opis stanu
faktycznego

1.1. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. zo.o. w Lubinie, (dalej: MPWiK), uzyskało decyzją Starosty Lubińskiego z dnia 29.01.2004r. pozwolenie na wytwarzanie odpadów w Oczyszczalni Ścieków w Lubinie na okres do dnia 20.01.2014 r., w tym odpadów o kodzie 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe w ilości 10.000 Mg w ciągu roku. Przedmiotową decyzją Starosta wydał także zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów m.in. o kodzie 19 08 05 oraz zatwierdził program gospodarki odpadami niebezpiecznymi wytwarzanymi przez MPWiK. Jako warunek pozwolenia na wytwarzanie odpadu o kodzie 19 08 05 podano, że: [1] odpady te będą gromadzone na przyczepie lub na placu, po napełnieniu będą przekazywane do unieszkodliwiania⁵, odzysku⁶ lub przekazywane osobie fizycznej zgodnie z art. 43 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych; [2] przy gromadzeniu odpadów, w tym niebezpiecznych przestrzegane będą przepisy dotyczące postępowania z tymi odpadami oraz przepisy b.h.p i p.poż.; [3] odpady będą usuwane z miejsca ich wytwarzania do miejsca ich odzysku lub unieszkodliwiania w sposób nie powodujący zagrożenia dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie odpadów niebezpiecznych; [4] odpady będą przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania (w tym transportu) tylko odbiorcom posiadającym stosowne (zgodne z obowiązującymi przepisami) zezwolenia w zakresie świadczonych usług

⁴ Komunalny osad ściekowy rozumiany jako pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych (art. 3 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. o odpadach)

⁵ Unieszkodliwianie rozumiane jako poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska (art. 3 ust. 3 pkt 21 ustawy o odpadach)

⁶ Odzysk rozumiany jako wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania (art. 3 ust. 3 pkt 9 ustawy o odpadach)

oraz możliwości technologiczno-techniczne gwarantujące prawidłowe wykonanie unieszkodliwiania tych odpadów.

(dowód: akta kontroli str. od 11 do 21 - Decyzja Starosty Lubińskiego z dnia 29.01.2004 r. ze zmianami)

1.2. W badanym okresie prowadzono miesięczną ewidencję odpadów o kodzie 19 08 05 z zastosowaniem karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych oraz karty przekazania komunalnych osadów ściekowych. Ponadto, w książce eksploatacji oczyszczalni ścieków prowadzono dzienną ewidencję m.in. ilości ścieków surowych, ilości ścieków oczyszczonych, ilości oraz wieku osadu nadmiernego; ilości osadu zagęszczanego: w zagęszczaczu grawitacyjnym, w stacji mechanicznego zagęszczania osadów; poziomu osadu w otwartych komorach fermentacyjnych; ilości osadu w zbiornikach nadawy; ilości osadu w stacji mechanicznego odwodnienia osadów; ilości osadu odwodnionego. Karty ewidencji i przekazania komunalnych osadów ściekowych prowadzone były na obowiązujących wzorach druków określonych w załączniku nr 2 i nr 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów⁷. Karty przekazania osadów ściekowych sporządzano na podstawie dowodów ważenia oraz ewidencji prowadzonej na dyspozytorni oczyszczalni ścieków. Analiza wszystkich 23 miesięcznych kart ewidencji i 23 kart przekazania komunalnych osadów ściekowych (po 11 z 2011 r. – w październiku nie wytwarzano odwodnionych osadów ściekowych i po 12 z 2012 r.) wykazała, że karty te zawierały wszystkie wymagane informacje. W kartach ewidencji osadów ujęto m.in. adres wytwórcy osadów, rodzaj obróbki osadów, ich postać oraz dane dotyczące stosowania komunalnych osadów ściekowych (w tym masę wytworzonych i zastosowanych osadów, cel zastosowania, miejsce zastosowania, powierzchnię zastosowania). W kartach przekazania osadów ujęto m.in. dane adresowe posiadacza osadu, przewoźnika oraz przejmującego osad, miejsce przeznaczenia osadu, masę przekazanych osadów oraz potwierdzenie przekazania osadu, wykonania usługi transportowej i przyjęcia osadu.

(dowód: akta kontroli str. od 22 do 25 - zestawienie wyników analizy kart przekazania osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. od 26 do 80 – ewidencja prowadzona w latach 2011-2012 na dyspozytorni oczyszczalni ścieków; str. od 81 do 103 – karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych; str. od 104 do 117 - wyciąg z książki eksploatacji oczyszczalni ścieków – styczeń 2011 r.; październik 2011 r., listopad 2012 r.; str. 118 – zestawienie osadów ściekowych zaewidencjonowanych w latach 2011-2012 w książce oczyszczalni ścieków)

1.3. Wytworzone odpady o kodzie 19 08 05 nie przekroczyły ilości 10.000 Mg na rok określonej w pozwoleniu na wytwarzanie odpadów. W książce eksploatacji oczyszczalni ścieków w Lubinie zaewidencjonowano 7.076,5 Mg osadu odwodnionego w 2011 r. i 6.066,1 Mg osadu odwodnionego w 2012 r. Dane te wykazano w przedłożonym Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego zbiorczym zestawieniu danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. i za 2012 r. W przeliczeniu na suchą masę wytworzono odpowiednio 1.242,1 Mg i 1.086,3 Mg. W przedmiotowym zestawieniu wykazano powierzchnię rekultywowanych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości: Ludów Śląski, gm. Borów (dz. nr 15/4 - 4,094 ha) i Podgaj, gm. Kondratowice (dz. nr 18/3 – 2,76ha). Ruja, gm. Ruja (dz. nr 252/5 – 0,58ha).

---

⁷ Dz. U. Nr 249 poz. 1673

(dowód: akta kontroli str. od 11 do 21 – zezwolenie MPWiK na wytwarzanie ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych; str. 118 - zestawienie osadów ściekowych zaewidencjonowanych w książce eksploatacji oczyszczalni osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. od 119 do 132 - zbiorcze zestawienie danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. i za 2012 r.; str. od 256 do 274 – decyzje Starosty zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie odzysku ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych)

Roczne zbiorcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011r. i 2012 r. sporządzono na obowiązującym wzorze druku, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach⁸. Przedmiotowe zestawienia przedłożono Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego w ustawowym terminie do dnia 15 marca roku następnego (wysłano w dniu 16.02.2012 r. za 2011 r. i w dniu 6.03.2013 r. za 2012 r.). Marszałek województwa dolnośląskiego nie wydawał decyzji w zakresie dokonania korekt złożonych zestawień.

(dowód: akta kontroli str. od 119 do 132 - potwierdzenie wysłania do marszałka województwa dolnośląskiego zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. i 2012 r. wraz z wysłanymi zestawieniami; str. od 133 do 134 - informacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności MPWiK w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W kartach ewidencji osadów ściekowych w rodzaju obróbki komunalnych osadów ściekowych przeprowadzonej przez ich wytwórcę nie podawano mechanicznego odwadniania oraz higienizacji wapnem osadów ściekowych, natomiast w przekazywanych do marszałka województwa dolnośląskiego zbiorczych zestawieniach danych o komunalnych osadach ściekowych w rodzaju obróbki komunalnych osadów ściekowych przeprowadzonej przez ich wytwórcę nie podawano higienizacji wapnem osadów ściekowych.

(dowód: akta kontroli str. od 81 do 103 – karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych; str. od 119 do 132 - wysłane do marszałka województwa dolnośląskiego zbiorcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. i 2012 r.)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar poddany kontroli. W badanym okresie zapewniono prowadzenie kart ewidencji komunalnych osadów ściekowych oraz kart przekazania komunalnych osadów ściekowych, zawierających wszystkie wymagane informacje oraz sporządzanych na obowiązujących wzorach druków. Terminowo przedkładano marszałkowi województwa dolnośląskiego roczne zbiorcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych, w odniesieniu do których marszałek nie wydawał decyzji w sprawie dokonania korekt. Niemniej jednak w ocenie NIK uszczegółowienie danych w zakresie rodzaju obróbki komunalnych osadów ściekowych pozwoli na pełniejsze przedstawianie informacji o

⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 1674

działaniach podejmowanych przez oczyszczalnię ścieków mających na celu odpowiednie przygotowanie osadów do odzysku.

2. Postępowanie z wytworzonymi osadami ściekowymi na terenie oczyszczalni

Opis stanu faktycznego

2.1. Oczyszczalnia Ścieków w Lubinie obsługiwała aglomerację⁹ mierzoną równoważną liczbą mieszkańców¹⁰ (RLM) o wielkości 99.013. W badanym okresie liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego uległa zmniejszeniu z 75.396 osób na koniec 2011 r. do 74.610 osób na koniec 2012 r. Ilość oczyszczonych ścieków komunalnych zmniejszyła się o 2,9% z 4.277 tys. m³ w 2011 r. do 4.151,2 tys. m³ w 2012 r. Zaewidencjonowane w książce eksploatacji oczyszczalni ścieków w Lubinie osady odwodnione w ilości 7.076,5 Mg w 2011 r. i 6.066,1 Mg w 2012 r. stanowiły odpowiednio 1,65 i 1,46 kg na 1 m³ oczyszczonych ścieków komunalnych. Średnie uwodnienie osadów po mechanicznym odwodnieniu wynosiło 6,75 % w 2011 r. i 7,73% w 2012 r.

W latach 2011-2012 osady ściekowe po procesie mechanicznego odwodnienia były przekazywane do odzysku w procesie R14 (inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części) wymienionym w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach. Odzysk komunalnych osadów ściekowych polegał na ich stosowaniu do dostosowania gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W badanym okresie wszystkie osady były przekazywane w celu wykorzystania ich do rekultywacji biologicznej zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

(dowód: akta kontroli str. 135 – zestawienie liczby mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków w Lubinie, ilości oczyszczonych ścieków komunalnych i kierunków zagospodarowania osadów ściekowych po procesie mechanicznego odwodnienia; str. od 226 do 242 - umowy na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych: z dnia 30.09.2010 r. nr ZO/U/010/2010, z dnia 30.09.2011 r. nr ZO/U/011/2011 i z dnia 12.09.2012 r. nr 35/RZP/PS/2012)

2.2. Oczyszczalnia nie posiadała urządzeń wagowych do kontroli wytwarzanych i wywożonych osadów ściekowych. Ilość osadu nieodwodnionego wchodzącego na prasę wskazywał licznik, natomiast do kontroli wywożonych osadów ściekowych stosowane było urządzenie wagowe będące w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. MUNDO w Lubinie. Do ważenia w ww. podmiocie wywożonych osadów ściekowych zobowiązano odbiorcę w zawartych umowach na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych. Na podstawie przedłożonych przez oczyszczalnię ścieków w Lubinie świadectw legalizacji wagi zainstalowanej w „MUNDO” MPGO Sp. z o.o. ustalono, że stosowane urządzenie wagowe posiadało w badanym okresie ważną legalizację.

⁹ Aglomeracja oznacza teren na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych (art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019)

¹⁰ Za jednego „równoważnego mieszkańca” rozumie się ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych, wyrażony jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen w ilości 60g tlenu na dobę (art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019)

Przeprowadzone oględziny wykazały możliwość nadzoru przez pracowników oczyszczalni ścieków dokonywanego ważenia, które odbywało się po przeciwnej stronie drogi przy której zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 136 – protokół z oględzin oczyszczalni ścieków; str. od 226 do 242 - umowy na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych: z dnia 30.09.2010 r. nr ZO/U/010/2010, z dnia 30.09.2011 r. nr ZO/U/011/2011 i z dnia 12.09.2012 r. nr 35/RZP/PS/2012, str. od 250 do 251 - świadectwo legalizacji wagi z dnia 18.12.2009 r. oraz z dnia 13.12.2012 r.)

2.3. Proces technologiczny oczyszczania ścieków zapewniał poddanie wszystkich wytworzonych osadów ściekowych (7.076,5 Mg w 2011 r. i 6.066,1 Mg w 2012 r.) stabilizacji polegającej na obróbce biologicznej oraz chemicznej.

Postępowanie z osadami ściekowymi zgodne było z Instrukcją obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków oraz z pozwoleniem na ich wytwarzanie. Instrukcja obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków obejmowała opis sposobu stabilizacji oraz higienizacji osadów ściekowych. W stopniu biologicznym prowadzono procesy mineralizacji związków organicznych, amonifikacji azotu organicznego, nityfikacji azotu amonowego oraz denityfikacji azotanów. Realizowano procesy biologicznej wzmożonej defosfatacji poprzez wprowadzanie mikroorganizmów osadu czynnego w stres beztlenowo – tlenowy. Po bloku technologicznym, w którym ścieki były oczyszczane 5 – fazowym osadem czynnym Bardenpho, mieszaninę ścieków oczyszczonych i osadu czynnego doprowadzano do osadników wtórnych, w których następuje oddzielenie osadu czynnego od ścieków. Jeden osadnik wtórny zapewniał pojemność technologiczną (czynną) ok. 3500m³. Oczyszczalnię wyposażono w jeden zagęszczacz grawitacyjny osadu nadmiernego odprowadzanego z przepompowni osadu recyrkulowanego i nadmiernego o pojemności technologicznej 100m³. Zapewniał on ujednoczenie (uśrednienie) składu osadów przed ich skierowaniem do stacji mechanicznego zagęszczania osadów oraz zagęszczenie grawitacyjne osadów (zmniejszenie uwodnienia) przed ich mechanicznym zagęszczaniem. Proces zagęszczania grawitacyjnego zmniejszał uwodnienie osadu nadmiernego z ok. 99,4% do 96÷97%. Zagęszczanie osadu odbywało się w stacji mechanicznego zagęszczania osadu obejmującej m.in. instalację prasy zagęszczającej oraz stację roztwarzania i dozowania polielektrolitu. Mechaniczne zagęszczanie osadu zmniejszało uwodnienie osadów surowych (osadu nadmiernego) przed ich skierowaniem do otwartych komór fermentacyjnych z 96÷97% do 93%. Osady ściekowe poddawano procesom stabilizacji beztlenowej w warunkach fermentacji psychrofilnej realizowanej w dwóch otwartych komorach fermentacyjnych, pełniących funkcję reaktorów beztlenowych. Jedna otwarta komora fermentacyjna zapewniała pojemność 7100m³. W procesie technologicznym przewidziano możliwość przetrzymywania osadów w komorach fermentacyjnych w okresie awarii stacji mechanicznego odwadniania osadów. Przefermentowane osady z otwartych komór fermentacyjnych odprowadzano do dwóch zbiorników nadawy o pojemności technologicznej 100m³ każdy, gdzie były one odgazowywane, a ich skład ujednoczany. Osad zgromadzony na dnie zbiorników nadawy odprowadzano do stacji mechanicznego odwadniania osadu. Ustabilizowane osady (po grawitacyjnym i mechanicznym zagęszczeniu) poddawano odwadnianiu na prasie taśmowej Andritz. Ciąg osadowy oczyszczalni wyposażono w stację do higienizacji osadów ściekowych. Higienizacja polegała na wapnowaniu osadów ściekowych. Przeprowadzone oględziny potwierdziły opisany w Instrukcji obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków przebieg procesu technologicznego ciągu osadowego. W trakcie oględzin pracowały urządzenia stabilizujące osady ściekowe.

(dowód: akta kontroli str. od 104 do 117 - wyciąg z książki eksploatacji oczyszczalni ścieków – styczeń 2011 r.; październik 2011 r. październik 2012 r.; str. od 136 do 140 - protokół z oględzin oczyszczalni ścieków; str. 141 – notatka kontrolera w sprawie przebiegu procesu technologicznego ciągu osadowego; str. od 142 do 164 - wyciąg z Instrukcji eksploatacji oczyszczalni ścieków w Lubinie)

2.4. W trakcie oględzin dokonanych w dniu 19.04.2013 r. i w dniu 22.05.2013 r., nie stwierdzono gromadzenia osadów ściekowych na placu przeznaczonym do ich magazynowania. Z Instrukcji obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków wynika, że oczyszczalnia posiada plac magazynowania osadów jako dodatkowy (awaryjny) element ciągu gospodarki osadowej. Przeprowadzone oględziny wykazały, że plac ten jest obiektem odkrytym, o utwardzonej nawierzchni. Według wyjaśnień kierownika oczyszczalni ścieków, w okresie 1-30.10.2011 r. i 1-21.11.2011 r., kiedy osady ściekowe nie były przekazywane odbiorcy, znajdowały się zgodnie z technologią w otwartych komorach fermentacyjnych i w tych dniach nie były poddawane dalszemu procesowi technologicznemu skutkującemu wytworzeniem osadu odwodnionego.

(dowód: akta kontroli str. od 22 do 25 - zestawienie wyników analizy kart przekazania osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. 136 - protokół oględzin oczyszczalni ścieków; str. 152 – wyciąg z Instrukcji obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków; str. od 243 do 253 - wyjaśnienia kierownika oczyszczalni ścieków z dnia 21.05.2013 r.)

2.5. Poboru próbek do badań osadów ściekowych dokonano z masy osadu 99,18 Mg, przy masie 7.076,5 Mg wszystkich osadów ściekowych przekazanych odbiorcy w 2011 r. oraz z masy osadu 103.96 Mg przy masie 6.066,1 Mg wszystkich osadów ściekowych przekazanych odbiorcy w 2012 r. celem wykorzystania do rekultywacji biologicznej (tzw. okrywy rekultywacyjnej) zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

(dowód: akta kontroli str. 165 - zestawienie masy osadów ściekowych poddanej badaniu na podstawie reprezentatywnej próbki osadów)

Pobór próbek osadów ściekowych odbywał się w oparciu o Instrukcję pobierania próbek osadów z oczyszczalni ścieków do badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych z dnia 4.10.2010 r., zatwierdzoną przez kierownika laboratorium MPWiK. W Instrukcji określono postępowanie przy poborze próbek: osadu czynnego z komory bloku biologicznego; osadu czynnego z komór bloku biologicznego i przepompowni osadu recykulowanego; osadu zagęszczonego grawitacyjnie i osadu zagęszczonego mechanicznie; osadu ustabilizowanego przed i za prasą taśmową; piasku z piaskownika. Instrukcja zobowiązywała do uzyskania próbki osadu ustabilizowanego przed i za prasą taśmową przeznaczonej do oznaczenia: odczynu pH, zawartości suchej masy, zawartości substancji organicznej, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, amoniaku, wapnia i magnezu, zawartości metali ciężkich, obecności bakterii chorobotwórczych z rodzaju Salmonella, liczby żywych jaj pasożytów jelitowych Ascaris sp., Trichuris sp., Toxocara sp. – poprzez połączenie i dokładne zmieszanie próbek pobranych ręcznie w tym samym czasie z różnych miejsc przyczepy, na której składowany jest osad i/lub z przenośnika ślimakowego. Określone w Instrukcji warunki poboru osadu ściekowego wypełniały dyspozycję określoną w § 5 ust.3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie komunalnych osadów ściekowych. Zobowiązywały one do pobrania w tym samym czasie 30 próbek osadu z różnych miejsc osadu

składowanego na przyczepie i/lub przenośnika ślimakowego oraz połączenia wszystkich próbek poprzez przeniesienie do jednego naczynia z tworzywa sztucznego i bardzo dokładnego ich wymieszania.

(dowód: akta kontroli str. od 166 do 174 - Instrukcja pobierania próbek osadów; str. od 175 do 183 - protokoły z poboru próbek osadu ściekowego do badań - z dnia 27.01.2011 r., 5.04.2011 r., 7.07.2011 r., 15.12.2011 r., 3.01.2012 r., 18.04.2012 r., 23.07.2012 r., 11.10.2012 r.)

Według protokołów z poboru próbki osadu ściekowego za prasą, we wszystkich przypadkach reprezentatywną próbkę osadu ściekowego uzyskano poprzez połączenie i dokładne zmieszanie 30 próbek osadu pobranych w tym samym czasie z różnych miejsc przeznaczonego do badań osadu ściekowego. Liczba pobranych próbek była zgodna z wielkością określoną dla objętości osadu ściekowego powyżej 100m³, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

(dowód: akta kontroli str. od 175 do 183 - protokoły z poboru próbek osadu ściekowego do badań - z dnia 27.01.2011 r., 5.04.2011 r., 7.07.2011 r., 15.12.2011 r., 3.01.2012 r., 18.04.2012 r., 23.07.2012 r., 11.10.2012 r.)

Badania przeprowadzono w odstępach 3-miesięcznych pomiędzy kolejnymi 3 badaniami w okresie styczeń-lipiec 2011 r. oraz 5 badaniami w okresie grudzień 2011 r.-październik 2012 r., mieszcząc się w 4-miesięcznej częstotliwości określonej dla liczby równoważnych mieszkańców LRM w granicy od 10000 do 100000 w § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych¹¹. Okres pomiędzy badaniem przeprowadzonym w lipcu 2011 r. i grudniu 2011 r. wyniósł 5 miesięcy i wynikał jak wyjaśniła kierownik oczyszczalni ścieków z braku wytwarzania w okresie 1.10-21.11.2011 r. komunalnych osadów ściekowych - osady w ww. dniach nie były wytwarzane ze względu na konieczność przeprowadzenia generalnego remontu prasy do odwadniania osadów przez pracowników oczyszczalni ścieków oraz modernizację układu sterowania i zasilania tego obiektu.

(dowód: akta kontroli str. od 184 do 200 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez Laboratorium MPWiK; str. od 243 do 253 - wyjaśnienia kierownika oczyszczalni ścieków z dnia 21.05.2013 r.; str. 254 - protokół z dnia 16.09.2011 r. z przeprowadzenia przeglądu rozdzielnic elektrycznej w budynku prasy taśmowej na oczyszczalni ścieków; str. 255 - protokół z dnia 21.11.2011 r. odbioru końcowego remontu w obiekcie stacji mechanicznego odwadniania osadów)

W zakresie ustalenia odczynu pH, zawartości suchej masy, substancji organicznej, azotu, fosforu badania osadu ściekowego dokonywało Laboratorium MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie. W zakresie zawartości wapnia i magnezu, metali ciężkich, obecności bakterii chorobotwórczych z rodzaju Salmonella oraz liczby żywych jaj pasożytów jelitowych badań dokonywało Centrum Badań Jakości Sp. z o.o. w Lubinie Laboratorium badawcze akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji nr akredytacji AB 412 (w okresie styczeń 2011 r.-styczeń 2012 r.) oraz Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. Ośrodek Badań Środowiska i Zagrożeń Naturalnych w Łędzinach nr akredytacji AB 418 (w okresie kwiecień 2012 r.-październik 2012 r.).

---

¹¹ Dz. U. Nr 137, poz. 924

(dowód: akta kontroli str. od 184 do 200 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez Laboratorium MPWiK; od 201 do 225 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez akredytowane firmy zewnętrzne)

Wyniki przeprowadzonych badań osadów ściekowych nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych zawartości metali ciężkich, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie komunalnych osadów ściekowych. Maksymalna zawartość metali ciężkich w mg/kg suchej masy osadu w 2011 r. wynosiła 1,60 Kadm, 221 Miedź, 13 Nikiel, 59 Ołów, 597 Cynk, 1,10 Rtęć, 23 Chrom, a w 2012 r. wynosiła 1,30 Kadm, 219 Miedź, 11 Nikiel, 50 Ołów, 540 Cynk, 0,92 Rtęć, 23,40 Chrom przy dopuszczalnej przy dostosowaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu odpowiednio 50 mg Kadm, 2000 mg Miedź, 500 mg Nikiel, 1500 mg Ołów, 5000 mg Cynk, 25 mg Rtęć, 2500 mg Chrom. Nie została również przekroczona dopuszczalna, określona w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie komunalnych osadów ściekowych, nie większa niż 300 łączna liczba żywych jaj pasożytów jelitowych *Ascaris sp.*, *Trichuris sp.*, *Toxocara sp.* w 1 kg suchej masy.

(dowód: akta kontroli str. od 119 do 132 - wysłane do marszałka województwa dolnośląskiego zbiorcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. i 2012 r.; str. od 184 do 200 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez Laboratorium MPWiK; od 201 do 225 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez akredytowane firmy zewnętrzne)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności MPWiK w zakresie postępowania z wytworzonymi osadami ściekowymi nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Podawane w sprawozdaniach z badań laboratoryjnych metody badawcze nie wskazywały bezpośrednio na przeprowadzenie badań metodami referencyjnymi, określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych¹² (np. w zakresie odczynu pH, zawartości suchej masy, zawartości substancji organicznej, obecności bakterii chorobotwórczych z rodzaju *Salmonella*, czy liczby żywych jaj pasożytów jelitowych *Ascaris sp.*, *Trichuris sp.*, *Toxocara sp.*). W sprawozdaniach podawano nr normy, procedury badawczej lub instrukcji, a tylko w nielicznych przypadkach metody referencyjne (np. w zakresie zawartości azotu amonowego – metoda destylacyjna z miareczkowaniem). Zewnętrzne podmioty badawcze zostały zobowiązane do przeprowadzania badań osadów ściekowych metodami referencyjnymi w zawartych umowach z dnia 3.01.2011 r. i z dnia 30.12.2011 r. na wykonywanie analiz wód, ścieków i osadów ściekowych. W złożonych wyjaśnieniach p.o. kierownika Laboratorium MPWiK podała, że laboratoria wykonujące analizy osadu ściekowego na podstawie umowy są laboratoriami akredytowanymi, zaś w zawartych umowach wykonawca zobowiązał się do stosowania metod referencyjnych. W zakresie badań wykonywanych przez Laboratorium MPWiK wyjaśniła, że przy wykonywaniu analiz osadów ściekowych stosowane są Polskie Normy dotyczące charakterystyki osadów ściekowych, które opierają się na metodyce referencyjnej badań komunalnych osadów ściekowych.

¹² Dz. U. Nr 137, poz. 924

(dowód: akta kontroli str. od 184 do 200 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez Laboratorium MPWiK; od 201 do 225 - sprawozdania z badań osadu ściekowego przeprowadzone przez akredytowane firmy zewnętrzne; od 362 do 364 – wyjaśnienia z dnia 24.05.2013 r. p.o. kierownika Laboratorium MPWiK; str. od 366 do 396 – umowa z dnia 3.01.2011 r. i z dnia 30.12.2011 r. na wykonywanie analiz wód, ścieków i osadów ściekowych)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar poddany kontroli. Postępowanie z osadami powstającymi w procesie oczyszczania ścieków było zgodne z Instrukcją obsługi i eksploatacji oczyszczalni ścieków oraz wydanym przez Starostę Lubińskiego pozwoleniem na wytwarzanie odpadów. Poboru próbek osadów ściekowych do badań fizyko-chemicznych dokonywano zgodnie z obowiązującą w tym zakresie Instrukcją wewnętrzną oraz z ustawowo wymaganą częstotliwością. W ocenie NIK, bezpośrednie wskazywanie metod referencyjnych w sprawozdaniach z badań laboratoryjnych osadów przy każdym rodzaju przeprowadzanego badania pozwoliłoby na kontrolę właściwej realizacji zawartej umowy, bez wglądu we wskazywane instrukcje, normy czy procedury badawcze.

3. Zagospodarowanie osadów ściekowych

Opis stanu faktycznego

3.1. Wszystkie wytworzone w Oczyszczalni Ścieków w Lubinie w latach 2011-2012 osady ściekowe były stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 ustawy o odpadach przekazane do odzysku na terenie województwa dolnośląskiego. Przekazanie osadów odbywało się na podstawie umów na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych: z dnia 30.09.2010 r. nr ZO/U/010/2010, z dnia 30.09.2011 r. nr ZO/U/011/2011 i z dnia 12.09.2012 r. nr 35/RZP/PS/2012. Zgodnie z kartą przekazania osadu, w 2011 r. zostało przekazane 7076,5 Mg komunalnych osadów ściekowych (1242,1 Mg w przeliczeniu na suchą masę) na zamknięte składowisko odpadów komunalnych Stogi w miejscowości Ludów Śląski, gmina Borów, działka nr 15/4 (pow. 4,094ha). W okresie 1.01-31.05.2012 r. na ww. składowisko przekazano 2.080,69 Mg. W okresie 1.06-30.09.2012 r. przekazano 2.424,66 Mg na zamknięte składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Podgaj, gmina Kondratowice, działka nr 18/3 (pow. 2,76ha), w okresie 1.10-31.12.2012 r. przekazano 1.133,96 Mg na zamknięte składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Ruja, gmina Ruja, działka 252/5 (pow. 0,58ha). Masa przekazanych osadów ściekowych nie przekraczała maksymalnych rocznych wartości podanych w posiadanych przez odbiorcę osadu zezwoleniach na prowadzenie działalności w zakresie odzysku ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych.

(dowód: akta kontroli str. od 11 do 21 - Decyzja Starosty Lubińskiego z dnia 29.01.2004 r.; str. od 22 do 25 - zestawienie wyników analizy kart przekazania osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. od 226 do 242 - umowy na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych: z dnia 30.09.2010 r. nr ZO/U/010/2010, z dnia 30.09.2011 r. nr ZO/U/011/2011 i z dnia 12.09.2012 r. nr 35/RZP/PS/2012)

3.2. Za właściwe zagospodarowanie ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych pełną odpowiedzialność ponosił ich odbiorca na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy o odpadach. W umowach na odbiór osadu ściekowego zobowiązano odbiorcę do systematycznego odbioru odpadów bezpośrednio spod urządzeń

produkcją odpadów. Umowy zabezpieczały interes MPWiK w przypadku odstąpienia przez odbiorcę od zawartej umowy.

(dowód: akta kontroli str. od 226 do 242 - umowy na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych: z dnia 30.09.2010 r. nr ZO/U/010/2010, z dnia 30.09.2011 r. nr ZO/U/011/2011 i z dnia 12.09.2012 r. nr 35/RZP/PS/2012)

3.3. Osady ściekowe były przekazywane odbiorcy, który posiadał ważne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych w procesie R14 w związku z rekultywacją składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości:

- Ludów Śląski, gm. Borów w ilości maksymalnej 20.547 Mg/rok (decyzja Starosty Strzelińskiego nr 04/2010 z dnia 2.02.2010 r. obowiązująca do dnia 31.12.2011 r.), a po zmianie decyzji z dnia 2.02.2010 r. w ilości maksymalnej 27.738,45 Mg/rok (decyzja nr 26/11 z dnia 24.10.2011 r. obowiązująca do dnia 31.12.2014 r.)
- miejscowości Podgaj, gm. Kondratowice w ilości maksymalnej 9.803,5 Mg/rok (decyzja Starosty Strzelińskiego nr 12/11 z dnia 7.06.2011 r. obowiązująca do dnia 30.06.2016 r.)
- w miejscowości Ruja, gm. Ruja w ilości maksymalnej 2.554,35 Mg w całym okresie obowiązywania decyzji (decyzja Starosty Legnickiego z dnia 27.06.2012 r. obowiązująca do dnia 31.12.2015 r.)

(dowód: akta kontroli str. od 256 do 274 – decyzje Starosty zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie odzysku ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych)

Transportu osadów ściekowych dokonywały firmy wskazane przez odbiorcę osadów, posiadające ważne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie transportu ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych:

- w okresie styczeń 2011 r. – kwiecień 2012 r. wydane decyzją z dnia 11.09.2009r. nr WGKiOS.IV.LR-7660/59/09, ważne do dnia 30.06.2019 r.
- w okresie maj 2012 r. – wrzesień 2012 r. wydane decyzją z dnia 2.10.2002 r. nr RO.7644/O/99/02 oraz z dnia 9.03.2011 r. nr RO-IV.6233.6.2011, ważne do dnia 2.10.2012 r.
- w okresie październik 2012 r. – grudzień 2012 r., wydane decyzją Starosty Sieradzkiego z dnia 10.08.2004 r. nr RLO.7645/O/23/2004 oraz z dnia 28.03.2008 r. nr ŚiR.7645/O/26/23/15/04/07/2008, ważne do dnia 31.07.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. od 22 do 25 - zestawienie wyników analizy kart przekazania osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. od 275 do 295 - zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie transportu ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych)

3.4. W wyniku realizacji umów na odbiór ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych, MPWiK poniosło w 2011 r. koszty w wysokości 471.539,66 zł (436.610,80 zł netto), a w 2012 r. koszty w wysokości 507.255,69 zł (469.681,20 zł netto). Wykazana na fakturach masa osadu ściekowego była zgodna z kartami przekazania osadu.

(dowód: akta kontroli str. od 22 do 25 - zestawienie wyników analizy kart przekazania osadów ściekowych w 2011 r. i w 2012 r.; str. od 296 do 343 – faktury z tytułu odbioru osadów ściekowych)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności MPWiK w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar poddany kontroli. W badanym okresie zapewniono odzysk ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych na terenie województwa dolnośląskiego. Odbiorca osadów posiadał ważne zezwolenie na ich wykorzystanie poprzez odzysk w procesie R14 wymienionym w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach. Zapewniono aby transportu osadów ściekowych dokonywały podmioty posiadające ważne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ustabilizowanych osadów ściekowych.

4. Realizacja wniosków pokontrolnych dotyczących gospodarki osadami ściekowymi

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011-2012 w Oczyszczalni Ścieków w Lubinie przeprowadzona została jedna kontrola, która objęła swoim zakresem m.in. przestrzeganie wymagań w zakresie prowadzenia odzysku odpadów, a mianowicie przeprowadzona w 2011 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W wyniku przedmiotowej kontroli nie formułowano wniosków pokontrolnych. Samorząd gminny, urząd marszałkowski i inspekcja sanitarna nie prowadziły kontroli w zakresie gospodarki osadami ściekowymi.

(dowód: akta kontroli str. od 344 do 348 – wyciąg z książki kontroli; str. od 349 do 361 – protokół WIOŚ z kontroli nr 130/11)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności MPWiK w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W związku z brakiem wydania wniosków pokontrolnych po kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ we Wrocławiu, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od oceny wywiązywania się MPWiK z realizacji wniosków pokontrolnych dotyczących gospodarki osadami ściekowymi.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

1. Podawanie w zbiorczych zestawieniach danych o komunalnych osadach ściekowych oraz kartach ewidencji komunalnych osadów ściekowych pełnej przeprowadzanej obróbki komunalnych osadów ściekowych z uwzględnieniem higienizacji osadów ściekowych poprzez wapnowanie, a także złożenie do Marszałka Województwa Dolnośląskiego korekty rocznego zbiorczego zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za lata 2011-2012.
2. Bezpośrednie wskazywanie metod referencyjnych w sprawozdaniach z badań laboratoryjnych osadów przy każdym rodzaju przeprowadzanego badania.

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 21 czerwca 2013 r.

Kontroler
Renata Połatajko
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor
z up. Zdzisław Poręba
Wicedyrektor Delegatury
NIK we Wrocławiu

.....
podpis

.....
podpis